

ZUS pomoże pracownikowi w walce z nieuczciwą firmą

Zakład może nakazać pracodawcy, by ten płacił od zatrudnianych zleceniobiorców **składki tak jak od umowy o pracę**. Nie oznacza to jednak automatycznego przejścia takich osób na etat

Tomasz Zalewski
tomasz.zalewski@infor.pl

Sojusznikiem pracowników w walce o etat są nie tylko Państwowa Inspekcja Pracy i sąd pracy, lecz także Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Rozpatruje on sprawy osób, które uważają, że ich umowa cywilnoprawna powinna zostać zastąpiona umową chronioną kodeksem pracy. Zakład, dla którego unikanie płacenia składek to mniej pieniędzy na wypłatę bieżących świadczeń, ściga tych, którzy niezgodnie z prawem zastępują umowy o pracę niższe oskładkowymi kontraktami.

– Oczywiście w każdym przypadku kwalifikacja zawartej umowy dla celów ubezpieczeń społecznych poprzedzona jest analizą stanu faktycznego – zapewnia Radosław Milczarski z biura prasowego ZUS.

– Zbadaniu podlegają przedmiot umowy, warunki wykonywania pracy, uregulowania zawarte w kontrakcie określające odpowiedzialność wykonawcy za osiągnięcie konkretnego rezultatu, po-

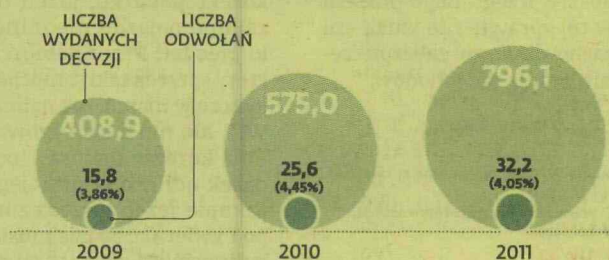
wtarzalność czynności itd. Nie można zatem stwierdzić, że w każdym przypadku zawarcia umowy o dzieło ZUS zobowiązuje pracodawcę do zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne. To zależy od konkretnego przypadku i ustalonego stanu faktycznego – dodaje.

W efekcie pracodawca nadużywający zleceń może być zobowiązany przez ZUS do opłacania składek tak jak od umowy o pracę. Jeżeli się z tym nie zgadza, może się odwołać do sądu, który zbada, czy ubezpieczyciel ma rację, nakazując płatnikowi opłacić składki od osoby zatrudnianej na podstawie umowy cywilnoprawnej na zasadach określonych dla osób zatrudnianych na podstawie umowy o pracę. W ten sposób niejako potwierdzone zostanie istnienie stosunku pracy dla osoby na zleceniu.

Odrębna sprawa

– Jeżeli pracodawca uzna stanowisko ZUS albo przegra sprawę w sądzie, nie będzie automatycznie zmuszony do podpisania umowy o pracę

Decyzje ZUS dotyczące realizacji dochodów*

* m.in. sprawy dotyczące ścigalności składek nienależnie pobranych świadczeń czy postępowań egzekucyjnych

z osobą zatrudnioną na zlecenie, której składek dotyczył spór – mówi dr Michał Raczkowski z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego.

– By tak się stało, musi być wytoczone przez taką osobę odrębne powództwo w sądzie pracy. Będzie ono miało duże szanse na uznanie, bo orzeczenie sądu dotyczące składek i jego ustalenia będą miały znaczenie dla sądu pracy – dodaje Raczkowski.

Tyle, że pracownik na zleceniu nie będzie się spierał o etat z przedsiębiorcą w trakcie obowiązywania

umowy cywilnoprawnej, bo najczęściej oznacza to koniec współpracy.

– Należy się liczyć z tym, że pracownik będzie dążył do wykorzystania ustaleń w sprawie i samego orzeczenia dotyczącego kwalifikacji prawnej jego umowy w przyszłym sporze o ustalenie istnienia stosunku pracy – wyjaśnia Sławomir Paruch, radca prawny, partner w Kancelarii Raczkowski i Wspólnicy.

– Choć nie będą one wiążące dla kolejnego sądu, to mogą mieć istotne znaczenie w praktyce. Poza powództwem o ustalenie sto-

sunku pracy pracownik może wszcząć spór np. o wydanie świadectwa pracy czy też o nadgodziny (lub inne świadczenia, których jako zleceniobiorca był pozbawiony) – w takich przypadkach sąd także będzie ustalał, czy strony łączył stosunek pracy – dodaje.

ZUS zastąpi inspekcję

Potwierdzenie istnienia stosunku pracy przy okazji ustalania składek na ubezpieczenie społeczne może być skuteczniejsze i bezpieczniejsze dla zatrudnionych na umowach śmieciowych od zaangażowania w spór o etat inspekcji pracy. PIP ma od lat skrzepowane ręce, gdyż w sporze o ustalenie istnienia stosunku pracy konieczne jest zaangażowanie pracownika. A ten, w obawie przed utratą możliwości zarobkowania, będzie deklarował, że nie był zainteresowany umową o pracę i jego świadomym wyborem było zawarcie kontraktu cywilnoprawnego. Sądy, rozstrzygając sprawy dotyczące ustalenia istnienia stosunku pracy, najczęściej kierują się wolą stron i zasadą swobody umów.